Canongies, comissariats i duplicats o el nou secessionisme

Francesc Esteve

Tècnic lingüístic
de la Universitat de València

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua és un cas únic a Europa: té la inestimable particularitat de combinar la regalada canongia, el comissariat polític i l'índex més alt de remuneracions de qualsevol acadèmia de les homologades. I d'ací a unes poques setmanes renovarà els seus càrrecs. Es tracta de la darrera renovació abans que, passats els quinze anys que marca la llei, els acadèmics ja siguen escollits pels membres existents i no pas, com ara, pel parlament valencià i per quotes de bipartidisme.

Fins a quin punt arriba la dependència política ho proclama un fet que revela la natura de la institució: la presidenta, Ascensió Figueres, a qui ningú no coneixia cap producció lingüística ni literària –amb l'honrosíssima excepció d'una *Semblanza biográfica de D. Francisco Beltrán Bigorra*– deixa ara la presidència per a incorporar-se a les llistes del Partit Popular per Castelló. Abans, però, s'havia distingit per contribucions de tan alt contingut acadèmic com haver estat regidora del PP a Nules, diputada de la Diputació de Castelló i de les Corts Valencianes i subsecretària de Cultura i Educació de la Generalitat.

La renovació imminent, els tretze anys transcorreguts des de la creació de l'AVL i la proximitat a un període en què caldrà funcionar sense tuteles de partit podrien fer pensar que ja era l'hora de començar a actuar amb un mínim de normalitat acadèmica. Tot prefigura, però, que continuarà com sempre o fins i tot pitjor: un pacte entre Ramon Ferrer, igualment lligat al PP, per a la presidència, i Josep Palomero, amb carnet del PSOE, per a la vice-presidència, deixa ben clar que, de normalitat independent, res de res. Un altre repartiment per quotes amb comissaris polítics.

I, mentrestant, què fan els acadèmics universitaris amb competència lingüística i els que es proclamen unitaristes? Hi ha la creença, entre gent benintencionada, que existeix un bloc dels filòlegs universitaris que actua com a contenció davant el sector polític o el que prové del blaverisme. La realitat és que no sols no hi ha cap bloc dels set membres que són filòlegs universitaris, sinó que tampoc no s'ha treballat una mínima entesa amb la resta de membres unitaristes per a conformar una majoria que, si volgués, podria impulsar obres útils i coordinar-se amb les universitats i les institucions lingüístiques de Catalunya i les Illes. Hi ha interessos i aliances particulars i prou.

I quina és la tasca feta i la contribució a la normalitat de l'ús? Doncs la lamentable repetició d'obres ja existents en català, amb tots els particularismes possibles. I això, per tres motius: perquè la funció de l'AVL és actuar com si el valencià fos una llengua diferent del català i, per tant, cal tornar a publicar un diccionari de pronúncia, una gramàtica normativa, un diccionari normatiu, un altre manual de llenguatge administratiu, etc. El segon és que copiar –rebaixant i disgregant– és més fàcil que no fer aportacions noves i útils. I el tercer és que han de justificar per què mantenen el ritme frenètic de comissions, seccions i reunions sucosament recompensades. I de passada fan l'impagable servei al govern valencià de facilitar una versió distinta de la catalana, ni que siga per quatre punyetes morfològiques o lèxiques. En són exemples sagnants les versions dobles de les lleis que publica el *BOE*, el darrer article reformat de la Constitució espanyola i, en general, tots els papers oficials traduïts per a l'administració de l'estat.

GVA

Ascensió Figueres, fins ara presidenta de l'AVL, formarà part de les llistes electorals del PP.

En canvi, l'AVL no ha vist mai la necessitat d'elaborar ni un sol informe independent sobre l'ús de la llengua pròpia en l'administració pública de la Generalitat, l'estat, Justícia, les diputacions o els ajuntaments. Ni sobre l'ús en els mitjans públics, començant per Radiotelevisió Valenciana. Ni d'encetar una coordinació activa amb les universitats i les institucions lingüístiques de Catalunya i les Illes, amb un model de llengua unitari i versions úniques en català, malgrat les solemnes declaracions de l'AVL (dictamen del 9 de febrer del 2005) de promoure una "codificació policèntrica alhora que convergent".

Ja és hora que els acadèmics reten comptes: què fan amb els nostres imposts duplicant –i desfent– l'obra ja feta i per què contribueixen, per acció i per omissió, a fragmentar encara més la llengua. Seria molt saludable que, com a membres d'una institució pública, els acadèmics –començant pels universitaris i acabant pels que ho són en virtut d'un carnet– poguessen explicar-se amb transparència i detall. És una generosa invitació a retre comptes a la societat que els paga tan generosament.